

ЗНАЧЕННЯ СТРАТЕГІЇ У РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

ас. Т.О. Нагавичко

Національний університет харчових технологій

В умовах сучасної ринкової економіки результативність діяльності суб'єктів господарювання визначається не лише вмінням управлінського персоналу використовувати фактори забезпечення швидкої тимчасової вигоди, а й забезпечувати постійний динамічний розвиток організаційного формування. Такий підхід є виправданим як з точки зору інтересів суспільства, так і з позицій споживачів та безпосередніх працівників. В результаті забезпечуватиметься стабільністю функціонування господарюючої структури, а це сприятиме формуванню здорового соціально-психологічного клімату у вузькому територіальному і широкому регіональному плані.

В результаті формування ринкових відносин в Україні підприємство повинно керуватися рішеннями прийнятими в умовах, які формуються зовнішнім середовищем та використовувати сприятливі для діяльності можливості, що надаються факторами зовнішнього середовища. Проте ринки на яких здійснюють свою діяльність суб'єкти господарювання є місцем динамічної конкуренції та передбачувати дії конкурентів стає важко. Тому вітчизняним підприємствам не можна дозволити собі діяти на ринку лише за рахунок виробництва продукції та працювати в монотонному режимі, необхідно щоразу посилювати позиції конкурентноздатності цієї продукції за рахунок асортименту, встановлення цін, пошуку постачальників та споживачів, а найголовніше – оцінювати та прогнозувати поведінку навколишнього середовища та формувати довгострокові цілі та стратегії їх досягнення. Саме стратегія є центральним елементом всієї системи планів суб'єкта господарювання. Маючи ефективно діючу стратегію підприємства можуть обґрунтовано та цілеспрямовано займати свої позиції в жорстких умовах ринкової конкуренції. Проте період на який розробляється стратегія та підхід

щодо її обґрунтування залежать від численних факторів, що робить майже неможливим використання якогось одного оптимального методу прийняття стратегічних рішень. Таким чином, на ряду з організаціями, які розробляють довгострокові стратегії свого розвитку, при цьому обґрунтовують їх детальними розрахунками, існує безліч підприємств, які доволі часто змінюють свої стратегії у процесі їх реалізації та діють відповідно до ситуації, що склалася на той момент.

Не існує єдиної стратегії для всіх, оскільки підприємства можуть знаходитись на різних рівнях свого життєвого циклу і на різних стадіях розвитку. Складну та багатомірну сукупність стратегій вчені, зокрема І. Ансофф, А.А. Томпсон, А.Дж. Стрікланд, П. Доль, Д. Аакер, К. Редченко, В. Василенко, Т. Ткаченко, А. Белошапка, С. Покропивний, В. Колот, В. Паситухова, А. Наливайко, З. Шершньова, М. Портер класифікують по своєму, використовуючи велику кількість класифікаційних ознак.

Класифікація стратегій багатоланцюгова. Це пояснюється тим, що стратегія є досить складною категорією і її можна розділити на головні та локальні стратегії за різними ознаками. Тому в різних літературних джерелах можна зустріти різноманітні ознаки, за якими проводиться класифікація численних стратегій.

Загальна більшість спеціалістів зі стратегічного управління приходять до висновку, що майбутнє підприємств у конкурентному середовищі можна описати за допомогою ієрархії стратегій, які виділяють три рівні: 1) головна (корпоративна) стратегія, 2) стратегія бізнесу, 3) функціональні стратегії.

Діяльність кожного підприємства є унікальною та неповторною, об'єднують їх всіх лише окремі фактори, такі як організаційно-правова форма діяльності підприємств, галузь в якій вони працюють, масштабність виробництва, територіальне розташування, політична ситуація, законодавча база та ін. Кожний з цих факторів відіграє значний вплив на результативність діяльності підприємств та на вибір подальшого ефективного стратегічного шляху.

Будь-який власник і керівник будують свою діяльність, сподіваючись на успіх. У свою чергу, успіх асоціюється з успіхом підприємства, що потребує додаткових зусиль для вдосконалення всіх підсистем підприємства.

Кожний підхід до стратегічного управління, що використовується у світовій практиці, має особливості щодо змісту та структури окремих етапів і підсистем, стосовно переліку та послідовності дій у процесі аналізу, але базується на двох основних засадах — аналізі ситуації в зовнішньому і внутрішньому середовищі підприємства у взаємозв'язку та взаємозумовленості.